

въвеждане на задължителни технически стандарти, значителен позитив на настоящия документ е официализирането на позицията „научен консултант“. Все по-зачестилите случаи на интердисциплинарни разработки или теми, които имат съпоставителен характер между два и повече езика, обосновават напълно тази необходимост;

2. Карта за анотация;
3. Рецензентска карта;
4. Образец на заглавна страница.

Всички предложени документи и образци бяха одобрени и утвърдени от ФС на Филологическия факултет с Решение в Протокол № 237/6.06.2022 г. и влизат в сила от учебната 2022/2023 година.

✓ Разглеждане на проблема за работата върху дипломен проект като мотиватор за бъдеща реализация на младия изследовател в научната сфера

В резултат на проучването, осъществено от проектния екип, бяха идентифицирани няколко случая, при които дипломни работи, защитени във Филологическия факултет на ПУ, са станали в по-широк или по-тесен смисъл база за следващи научни изследвания. В настоящия сборник са поместени споделени мнения на някои от нашите бивши дипломанти.

От редакционния екип

ПЛАТФОРМАТА „ВСИЧКО ЗА ДИПЛОМАТА“ – СЪВРЕМЕНЕН ЦИФРОВ МОДЕЛ ЗА НАУЧНО ОБЩУВАНЕ В АКАДЕМИЧНАТА ОБЩНОСТ

Научното познание представлява дейност, която може да осъществява само човекът, и науката е предназначена за човека. Науката в широк смисъл е „систематизирано достоверно знание“, като „методите на научните изследвания включват изграждането на хипотези за наблюдаваните явления“⁴, решаване на научни проблеми от събиране на данни чрез наблюдения и експерименти, чрез публикуване и споделяне на информация, така че да може да се направят проверка и съпоставка.

Задълбочените занимания в областта на науката – изследване принципната основа и конкретните детайли на проблемите, както и заниманията в областта на висшето образование, са свързани с академизма. Класическият адресат на академичните норми в едно висше училище са студентите. Преподавателите са тези, които трябва да изградят у тях онези морално-етични ценности и навици, за да могат те да възприемат академичната система, нейната етика и правила, били те формални или неформални.

В тази връзка платформата „Всичко за дипломата“ на Филологическия факултет от ПУ „Паисий Хилендарски“, която е база данни, оптимизираща цялостния процес от стартиране на дипломния проект до успешната му защита, е пример за съвременен цифров модел на научно общуване в академичната общност.

Платформата е разработена по проект, финансиран от фонд „Научни изследвания“ при ПУ в конкурс „Факултетни проекти“ 2021/2022 г., и е достъпна от следния електронен адрес: <https://diplomanti.slovo.uniplovdiv.bg/>

Целта на разработената база от данни е да се подпомогнат методологически дипломанта и младите научни ръководители чрез бърз достъп до информация, регламенти и документация. Създадена като виртуален репозиториум на пълни текстове на дипломни работи от Филологическия факултет от 2016 година насам, достъпни само за преподаватели от Пловдивския университет съгласно изискванията на ТЗД, платформата заявява категорично своята актуалност, базирана

⁴ Наука. В: Уикипедия: Свободна енциклопедия. Достъпно от: <https://bg.wikipedia.org/wiki/Наука>

на всички модели за метаданни, анотации и ключови думи в дигиталното пространство.

С това напълно отговаря и на критериите за научно общуване, единият от които е даване на публичност сред своята академична общност чрез отворено споделяне на достижения, публикации на дипломанти, което позволява прилагането на различни форми на академична диалогичност – проверка, съпоставка, коментари или критики.

Интерфейсът на електронния ресурс „Всичко за дипломата“ позволява бързо и лесно ориентиране до основните модули в него на български и английски език, което го прави и достъпен за по-широка аудитория.

Структурата му е съобразена изцяло с това да бъде в полза на адресата си – студентите от Филологическия факултет, като включва важни елементи на потребителското търсене като:

Регламент, указания, документи – тук са всички необходими документи на дипломанта, като на първо място е „Декларация срещу плагиатство“, следват „Декларация за права“, Заявления за допускане до защита и за разработване на дипломна работа, Образец на заглавна страница, Рецензентска карта и Карта за анотация.

В помощ на дипломанта – тук могат да се намерят полезни текстове, като това „как се пише дипломна работа“ с включена допълнителна библиография на български и чужди източници, свързани с академичното писане.

Виртуална библиотека на защитените дипломни проекти – включва готови текстове, които могат да се ползват след въведено потребителско име, верифициращо го към академичния състав на Пловдивския университет. В тази част е и електронният каталог на дипломните работи, който позволява търсене по различни критерии: заглавие, година, име на научен ръководител, катедра, специалност, език, научна област. Намереният резултат дава достатъчно информация, която ориентира ползвателя дали текстът ще му е полезен. Това са метаданни, посочващи не само темата на дипломната работа, но и анотация, насочваща към структура и обем, полето, обект и предмет на изследването, целите и задачите, които си е поставил дипломантът, използваните методи, както и основните изводи и резултати. Показването и на ключови думи към анотацията още повече улеснява ползвателя.

Всеки може да намери и допълнителна информация в основните полета на електронната страница, като например да се запознае с екипа на проекта, да научи повече за самия проект, да разгледа всички инициативи, организирани в хода на работа по платформата и нейно-

то реализиране, както и полезни връзки, които препращат към други важни електронни източници на информация.

Полезността на базата данни от дипломни работи е неоспорима най-вече със своя „remote access“, използвайки интернет пространството, което не само спестява време на бъдещия дипломант, но и предвидително го ориентира в административния формализъм, който не е никак малък. Основното ѝ предимство обаче според мен се крие в това, че Филологическият факултет ще може да ограничи повторемостта на едни и същи защитени дипломни проекти. От друга страна, ще се засилят автентичността и оригиналността на всяка нова защитена тема и ще се обогати библиографски виртуалният каталог на базата „Всичко за дипломата“.

Препоръките ми към екипа на проекта са свързани с надграждане на платформата в следните направления:

1. В частта „Помощ на дипломанта“ може да се включи стандарт за библиографско цитиране, който приема факултета или университета, независимо дали ще бъде български или някой от международно приетите такива. Това ще бъде съпроводено и с примери за цитиране на литература, които ще ориентират авторите в изграждането на библиографията и в правилата за цитиране на различни документи.

2. В същата част е желателно да се включи и методология на академично писане, която ще подпомага и структурното изграждане на научния текст.

3. В частта „Регламент, указания, документи“ освен съществуващата „Декларация за плагиатство“ трябва да има и достъп до система, проверяваща актуалност на текстовете, която позволява прилагането на Доклад от проверката. Всички български университети чрез МОН имат безплатен достъп до системата StrikePlagiarism, която проверява текстове и на български език, и преводни текстове, като позволява създаването на вътрешна база данни. Така ще може всички, включени в нея след проверка дипломни работи, да се и защитят от посегателства и плагиатство, след като бъдат успешно защитени. Още една форма, гарантираща уникалност на научните текстове на дипломанти и млади учени от Филологическия факултет.

4. В частта „Полезни връзки“ или в „Помощ на дипломанта“ може да има и препратки към основни електронни ресурси за търсене на информация: електронни библиотечни каталози (каталогът на библиотеката на ПУ, на НБ „Иван Вазов“, на Националната библиотека СОBISS и др.), специализирани онлайн списания и такива бази данни по абонамент на библиотеката на ПУ или на отворен достъп, научно-

метричните бази данни SCOPUS и Web of Science, до които всички университети имат достъп чрез МОН и др. подобни. Това ще улесни изготвянето на теоретичната част на дипломанта и бързото му ориентиране в интернет пространството, и подбирането на качествена научна информация.

Тази прекрасна и полезна платформа трябва да се разшири чрез включването в нея на дисертационни трудове. Тя е чудесен пример за целия Пловдивски университет, който трябва да я приложи и за останалите си факултети, като може да я обогати и с научните трудове на академичния си състав и по този начин да я превърне в институционално научно хранилище.

д-р Петя Георгиева –

директор на Университетската библиотека на Аграрния университет – Пловдив, член на Управителния съвет на Българската библиотечно-информационна асоциация

РЕЦЕНЗИЯ

проф. д.ф.н. Красимира Алексова

Катедра по български език, Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Рецензияният сборник съдържа две части: в първата са включени разработки на учени, свързани с изготвянето на дипломна работа, а във втората са представени мнения на млади учени, които са защитили преди това своите дипломни работи във Филологическия факултет на Пловдивския университет „П. Хилендарски“.

Редакционният екип на сборника е представил успешно целите, заложили в проект ФП21-ФлФ-009 „Филологически и методически предизвикателства в дипломния проект като индикатор за динамиката на научната колаборация в отношенията утвърден – млад изследовател“, финансиран от Фонд „Научни изследвания“ към ПУ „Пансий Хилендарски“. Именно по този проект се издава и рецензияният сборник. Проектът отговаря на необходимостта за прецизиране на регламентите и процедурите за завършване с дипломна работа, ефективното оптимизиране на отношенията между научния ръководител и дипломиращия се, предлагане на методологическо подпомагане на дипломантите и научните ръководители, изграждане на електронна база данни за защитени в периода 2016 – 2020 г. дипломни работи във Филологическия факултет на ПУ и др.

В отзива на Петя Георгиева, директор на Университетската библиотека на Аграрния университет в Пловдив, се съдържа не само ценна информация на съдържанието на платформата „Всичко за дипломата“, но и важни препоръки към екипа, които показват, че проектът може да бъде продължен и да създаде нови ползи за студентите и факултета.

Статията на С. Александрова-Колева и Ф. Бойкова „Предизвикателствата в създаването на дипломния проект през перспективата на младия изследовател“ за пръв път излага мнението на защитили вече дипломната си работа студенти за основни етапи, проблеми и затруднения при работата по дипломния проект. Отговорите разкриват мотиви за избора на студентите да пишат дипломна работа, подбора на дисциплина, формулирането на темата на дипломната работа, консултирането с научния ръководител, най-сериозните затруднения при разработването на дипломния проект, свързани с използваната литература, с разработването на текста, с формалните критерии. Не са пропуснати и въпроси, отнасящи се до консултирането с други преподаватели, както и въпроси, свързани с полезността на една бъдеща